

Planiranje i izvršavanje proračuna kod jedinice lokalne samouprave na primjeru grada Omiša

Pezo, Hana

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:922913>

Rights / Prava: [In copyright](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2022-06-25**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**PLANIRANJE I IZVRŠAVANJE PRORAČUNA
KOD JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE NA
PRIMJERU GRADA OMIŠA**

Mentor:

Mr. Perica Ivana

Student:

Hana Pezo, 4165497

Split, rujan, 2017

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
1.1. Problem rada	4
1.2. Cilj rada	5
1.3. Metode rada	5
1.4. Sadržaj rada.....	6
2. TEMELJNA OBILJEŽJA RAČUNOVODSTVA PRORAČUNA I PRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	7
2.1. Definicija proračuna	7
2.2. Zakon o proračunu.....	10
2.3. Proračunska načela	11
2.4. Lokalna i područna samouprava	12
2.5. Sadržaj proračuna i financijskog plana	13
2.6. Računovodstvo proračuna.....	14
3. SPECIFIČNOSTI PLANIRANJA IZVRŠAVANJA PRORAČUNA NA PRIMJERU GRADA OMIŠA.....	15
3.1. Struktura i izvršavanje	15
3.2. Upravljanje gradskom imovinom i dugovima	18
3.3. Metodologija izrade proračuna jedinica lokalne samouprave.....	18
3.4. Metodologija izrade prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika.....	20
3.5. Rokovi izrade planova proračunskih korisnika i proračuna grada omiša za 2017. godinu	22
4. PRORAČUN I PRORAČUNSKI PROCESI	23
4.1. Izvještaj o danim jamstvima, izdacima po danim jamstvima i izvanbilančnoj evidenciji	23
4.2. Izvještaj o korištenju proračunske zalihe	23
4.3. Obrazloženje prihoda/primitaka i rashoda/izdataka.....	24
4.5. Usporedba sa planom rashoda	26
4.6. Rezultat poslovanja	27
5. ZAKLJUČAK.....	28
LITERATURA	29

SAŽETAK.....	30
SUMMARY.....	31

1. UVOD

Proračun na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo.¹

Kvalitetni strateški dokumenti su preduvjet uspješnog korištenja sredstava EU, a za njihovu kvalitetu neophodan je partnerski pristup koji znači povezivanje nacionalnih strateških dokumenata s regionalnim i lokalnim strateškim dokumentima, te koji omogućuje usmjeravanje sredstava tamo gdje su najpotrebnija i gdje će njihov učinak biti najveći. Koordinacija strateških prioriteta na svim razinama (lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj) s ciljevima kohezijske politike, jedan je od ključnih izazova i preduvjet za visoku apsorpciju sredstava.²

Iz literature se može zaključiti da je proračun na razini sustava lokalne samouprave stabilniji je od državnog proračuna te da su lokalne jedinice manje zadužene i više ulažu u razvoj.

1.1. Problem rada

Kao što se iz prethodnog dijela može zaključiti, proračun predstavlja jedan od načina kontrole javne potrošnje, a predstavlja plan prihoda i rashoda. Tako strukturiran dokument daje osnovne informacije o tome kako se sredstva planiraju prikupiti i kako će ista utrošiti. S druge strane, lokalni proračun je dio proračuna opće države koji obuhvaća središnju državu i jedinice lokalne i regionalne samouprave. Ako se promatra s aspekta lokalnih financija, onda se može reći da je proračun akt jedinice lokalne samouprave (grada ili općine) kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu, a koji predstavlja glavni instrument fiskalne politike lokalnih jedinica čijim se prihodima osigurava financiranje planiranih rashoda u tijeku jedne ili više godina.³

¹ Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15.

² Sikirić, S., Sikirić, A. M., Vašiček, D. (2015): Loklani proračun i programsko planiranje u funkciji financiranja projekata iz EU fondova, *Business Consultant/Poslovni Konsultant*, 7.51., str. 2.

³ Sikirić, S., Sikirić, A. M., Vašiček, D. (2015): Loklani proračun i programsko planiranje u funkciji financiranja projekata iz EU fondova, *Business Consultant/Poslovni Konsultant*, 7.51., str. 4.

S obzirom na navedeno, problem istraživanja odnosi se na analizu teorijskog okvira proračuna jedinica lokalne samouprave te analiziranje proračunskog ciklusa. Za studiju slučaja u ovom radu je izabran prijer Grada Omiša. Također, problem istraživanja predstavlja i složenost primjene računovodstvenih sustava proračunskih korisnika u području planiranja i izvršavanja proračuna jedinice lokalne samouprave.

Iz problema istraživanja proizlazi predmet istraživanja koji se odnosi na definiranje pojma, sadržaja te ciljeva i funkcija proračuna jedinice lokalne samouprave.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog istraživanja je definirati i predstaviti sve značajke proračuna i proračunskog ciklusa jedinice lokalne samouprave. U empirijskom dijelu rada će se teorijski i zakonodavni okvir pokušati potvrditi na prijeru studije slučaja. Dakle, glavni cilj rada je povezati zakonski okvir računovodstva, planiranja i izvršavanja proračuna sa praktičnom implikacijom i specifičnostima lokalne samouprave.

Glavna svrha ovog rada je ukazati na činjenicu da je proračun iznimno važan i predstavlja glavni upravljački i nadzorni instrument jedinice lokalne samouprave.

1.3. Metode rada

S obzirom da je riječ o sekundarnom istraživanju, glavne metode korištene u ovom radu su:

- Metoda analize i sinteze – Metoda analize predstavlja raščlanjivanje složenih misaonih tvorevina na jednostavnije dijelove, nakon čega slijedi njihovo pojedinačno izučavanje, dok metoda sinteze obuhvaća postupak znanstvenog istraživanja putem spajanja dijelova ili elemenata u cjelinu, odnosno sastavljanje jednostavnijih misaonih tvorevina u složenije.⁴

⁴ Zelenika, R. (1998): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka. str. 9.

- Metoda deskripcije i kompilacije – Metoda deskripcije obuhvaća opisivanje predmeta istraživanja i navođenje određenih činjenica uz potvrđivanje njihovih odnosa i veza. Metoda kompilacije obuhvaća preuzimanje rezultata drugih znanstvenih radova.
- Metoda studije slučaja – postupak kojim se istražuje neki zaseban slučaj iz određenog znanstvenog područja. U ovom radu biti će obrađena studija slučaja na primjeru proračuna Grada Omiša.

1.4. Sadržaj rada

Ovaj završni rad je prodijeljen na tri međusobno povezana poglavlja od kojih svako ima određen broj poddjelina.

U prvom, uvodnom dijelu, dan je kratak pregled problema i predmeta rada, svrha i ciljevi, sadržaj rada te metode korištene u radu.

Drugo poglavlje predstavlja teorijski okvir ključnih pojmova koji su potrebni kako bi se razumjelo ostale dijelove rada.

Ostali djelovi rada se odnose na sekundarno istraživanje koje se odnosi na proračun Grada Omiša koji je izabran za studiju slučaja i na čijem primjeru će se pokušati povezati teorijski okvir i praksu.

2. TEMELJNA OBILJEŽJA RAČUNOVODSTVA PRORAČUNA I PRORAČUNSKIH KORISNIKA

2.1. Definicija proračuna

Zakon o proračunu definira državni proračun kao akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski sabor. Temeljna definicija proračuna je da on predstavlja plan prihoda i rashoda za točno određeno vremensko razdoblje.

Pojam proračuna se često poistovjećuje s pojmom budžet iako je riječ o različitim pojmovima. Neki teoretičari navode kako se budžet u današnjem smislu riječi javio u Engleskoj i Francuskoj, a neki smatraju da je budžet postojao još u Egiptu, Ateni, Babilonu i ostalim državama starog vijeka.⁵ Riječ budžet dolazi od starofrancuske riječi bougette koja označava vrećicu. U suvremenom hrvatskom jeziku se umjesto riječi budžet koriste riječ proračun. To nije nova riječ, ali se ranije isključivo upotrebljavala da se objasni izraz koji se odnosi na plan prihoda i izdataka.⁶

Osim već navedene definicije proračuna, autori navode i sljedeće:

- izvještaj odnosno dokument limita i rasporeda financijskih resursa koje će država koristiti u pružanju pomoći ili usluga da se poboljša socijalno i ekonomsko stanje stanovništva
- kompromis između alternativnih stajališta u pogledu obujma i strukture državnih aktivnosti
- postupak kojim se povezuju različiti ljudi odnosno različite funkcije, kao što su ministri, članovi zakonodavnih tijela, oni koji pružaju javne usluge i mnogi drugi, tako se uključuju u raspravu o različitim stajalištima glede rasporeda resursa
- postupak kojim se također upravlja javnim službama te sdaje potpora ili usluga javnosti

⁵ Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRiF, Zagreb, str. 507.

⁶ Antunović, Ž., Domazet, T., Vašiček, D. (1996): Sustav financija i računovodstva proračuna, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 9

- regulativa koja je izravno vezana na sustav državnog računovodstva, revizije i izvješćivanja⁷

Literatura najčešće navodi tri glavne funkcije proračuna:

- prikazivanje najvažnijih ciljeva države u fiskalnoj godini
- predstavlja instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje
- služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.⁸

U RH postoje tri razine proračuna:

- državni proračun,
- proračuni izvanproračunskih fondova te proračuni
- jedinica lokalne samouprave i uprave.

Proračun na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za jednu godinu, u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo.⁹

Općine i gradovi obavljaju niz poslova koji su od lokalnog značaja te se njima ostvaruju potrebe građana. To se prije svega odnosi na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Osim užeg aspekta priračuna koji se ogleda u navedenim prihodima i rashodima, proračun je potrebno sagledati i kroz širi aspekt, pa je tako proračun i:

- sredstvo ostvarenja potreba i volje građana
- sredstvo zadovoljenja godišnjih potreba raspoloživim sredstvima
- dokaz fiskalne odgovornosti kroz sudjelovanje javnosti
- iskaz političkih ciljeva vlasti

⁷ Ibid, str. 9.

⁸ Ott, K. (2000): Proračunski vodič za građane, Institut za javne financije, Zagreb, str. 12.

⁹ Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15.

- sredstvo kontrole troškova, likvidnosti i solventnosti lokalne jedinice.¹⁰

Prema istim autorima, lokalni proračun ima tri glavne funkcije:

- prikazuje najvažnije ciljeve lokalnih jedinica vlasti u fiskalnoj godini
- služi kao instrument kojim vlast utječe na ekonomsko stanje lokalnog okruženja
- služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava¹¹

Pročunom se provode tri osnovna cilja ekonomske politike:

- alokacija ili dodjela javnih dobara građanima – određena javna dobra se ne mogu osigurati tržištem jer su nesavršena. Zbog toga se određena količina novca iz privatnog sektora preusmjerava državi kako bi ona mogla proizvoditi javna dobra te izabrati poželjnu kombinaciju javnih dobara koju će pružati (tko će trošiti, na što i koliko).
- preraspodjela bogatstva (dohotka) – novac se usmjerava od bogatih stanovnika prema siromašnima (npr. putem programa socijalne pomoći), od mlađih generacija prema starijima (isprata mirovina) i sl.
- stabilizacijski cilj – osiguranje poželjne razine zaposlenosti i niske stope inflacije.¹²

Zakonom o proračunu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine uređuju se tri glavna područja:

1. područje planiranja, izrade i donošenja proračuna za jednu godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te izvršavanje proračuna na razini države i lokalnih jedinica;
2. područje upravljanja proračunskim sredstvima, imovinom države i lokalnih jedinica i javnim dugom, te zaduživanje i davanje jamstava;
3. područje proračunskih odnosa u javnom sektoru, kao i odnosa proračuna i korisnika proračuna sa subjektima izvan sustava proračuna, odnosno javnog sektora.¹³

¹⁰ Sikirić, S., Sikirić, A. M., Vašiček, D. (2015): Lokalni proračun i programsko planiranje u funkciji financiranja projekata iz EU fondova, *Business Consultant/Poslovni Konsultant*, 7.51., str. 4.

¹¹ Ibid, str. 4.

¹² Ott, K. (2000): Proračunski vodič za građane, Institut za javne financije, Zagreb, str. 12.

¹³ Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15.

Pod javni sektor spadaju državni proračun, jedinice lokalne i područne samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne samouprave.

Glani ciljevi proračuna su:

- osigurati provedbu makroekonomske politike i postići željenu razinu i dinamiku gospodarske aktivnosti
- održati gospodarsku stabilnost, postići punu zaposlenost te kontrolu inflacije
- osigurati predviđenu razinu zadovoljenja javnih potreba
- postići očekivanu razinu raspoloživih prihoda
- osigurati kontrolu trošenja javnog (državnog) novca
- organizirati računovodstvenu evidenciju koja će osigurati točne i ažurne podatke o iznosima primitaka i izdataka tj. osigurati nadzor nad izvršenjem proračuna
- na temelju ažurne računovodstvene evidencije omogućiti utvrđivanje odstupanja ostvarenog od očekivanog što će pravodobno upozoriti na postojeće probleme
- implementirati sustav proračuna koji će biti primjeren političkoj, ekonomskoj, socijalnoj slici države i komparativan u odnosu na druge zemlje.¹⁴

2.2. Zakon o proračunu

Proračun je osnovni instrument financiranja javnih izdataka koji su od općeg i zajedničkog interesa za jednu zemlju. On predstavlja akt kojim se procjenjuju prihodi i primitci te utvrđuju rashodi i izdatci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom. Donosi ga Hrvatski sabor.

Zakonom o proračunu uređuju se područja koja se odnose neposredno na planiranje, izradu, donošenje i izvršavanje državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uređuje se upravljanje imovinom i dugovima, upravljanje javnim dugom, zaduživanje i davanje jamstava, proračunski odnosi u javnom sektoru, proračunsko

¹⁴ Keser, J. i suradnici (2000): Sustav proračuna: računovodstvo, financije, revizija, porezi, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 17.

računovodstvo, proračunski nadzor i druga pitanja.¹⁵ Uređuje se i provedba izobrazbe i usavršavanja djelatnika javnog sektora te pitanja vezana uz sredstva Europske unije. Odredbe Zakona djelomično se odnose na izvanproračunske korisnike, odnosno na izvanproračunske fondove, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje, a koji se s obzirom na izvor financiranja uključuju u opći proračun.¹⁶

Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi utvrđeno je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju prihode kojima financiraju rashode nastale obavljanjem poslova iz svog djelokruga.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju prihode iz:

- vlastitih izvora,
- od zajedničkih poreza koji se dijele između države, općina/gradova i županija te
- od pomoći iz državnog i lokalnih proračuna.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) JLP(R)S samouprave jest općina, grad i županija čija tijela obavljaju funkcije, izvršavaju zadaće i donose programe propisane zakonom i odlukama donesenima na temelju zakona, za što se sredstva osiguravaju u njihovu proračunu i financijskom planu proračunskih korisnika.¹⁷

2.3. Proračunska načela

Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima:

- jedinstva i točnosti proračuna,
- jedne godine,
- uravnoteženosti,

¹⁵ Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15.

¹⁶ Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, str. 12.

¹⁷ Ibid.

- obračunske jedinice,
- univerzalnosti,
- specifikacije,
- dobrog financijskog upravljanja i
- transparentnosti¹⁸

U proračunu se prihodi, primici te rashodi i izdaci iskazuju po bruto-načelu. Sredstva iskazana u proračunu koriste se za financiranje rashoda, funkcija i programa državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih proračunskih i izvanproračunskih korisnika u visini utvrđenoj proračunom. Prijedlozi uredbi, drugih propisa i akata planiranja (projekata, planova, programa, strategija, politika i sl.) koje donosi Vlada, te prijedlozi zakona i akata planiranja koje donosi Sabor.¹⁹

2.4. Lokalna i područna samouprava

Do 1992. godine u RH je postojalo 115 općina. Donošenjem Zakona o lokalnoj upravi i samoupravi formirane su 434 općine, 67 gradova, 20 županija i 2 kotora. Danas u RH postoji 128 gradova i 428 općina.²⁰

Čelnik lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunskog korisnika odgovoran je za:

- a) planiranje i izvršavanje svog dijela proračuna,
- b) prikupljanje prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i njihovo upućivanje u proračun,
- c) preuzimanje obveza, verifikaciju obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret proračunskih sredstava,
- d) zakonitost, svrhovitost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.²¹

¹⁸ Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15

¹⁹ Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, str. 25.

²⁰ Sikirić, S., Sikirić, A. M., Vašiček, D. (2015): Lokalni proračun i programsko planiranje u funkciji financiranja projekata iz EU fondova, *Business Consultant/Poslovni Konsultant*, 7.51., str. 2.

2.5. Sadržaj proračuna i financijskog plana

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela, a na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i od plana razvojnih programa.

Opći dio proračuna čine račun: prihoda i rashoda i račun financiranja.

1. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od:

- a) prihoda (prihodi od poreza, doprinosi za obvezna osiguranja, pomoći, prihodi od imovine, prihodi od pristojbi i naknada, ostali prihodi i prihodi od prodaje nefinancijske imovine).
- b) rashoda (rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi, subvencije, pomoći, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, ostali rashodi i rashodi za nabavu nefinancijske imovine).

2. Račun financiranja sadržava primitke od financijske imovine i zaduživanja te izdatke za financijsku imovinu i za otplatu kredita i zajmova.²²

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Pri izradi plana razvojnih programa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju uključiti proračunske i izvanproračunske korisnike iz svoje nadležnosti. (čl. 33. Zakona o proračunu).

Plan razvojnih programa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Navedeno je potrebno zbog povezivanja ciljeva i prioriteta razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave s proračunskim sredstvima.

U planu razvojnih programa iskazuju se planirani rashodi proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave vezani uz provođenje investicija, davanje kapitalnih pomoći i donacija u sljedeće tri godine, koji su razrađeni:

²² Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split. str. 30.

- po pojedinim programima,
- po godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune sljedećih godina,
- po izvorima financiranja za cjelovitu izvedbu programa.²³

2.6. Računovodstvo proračuna

U RH postoje: računovodstvo proračuna, računovodstvo poduzetnika i računovodstvo neprofitnih organizacija. Računovodstvo proračuna jedinstveno je za cijelu državu i sve one koji se izravno financiraju iz neke od vrsta proračuna.

Računovodstveni sustav reguliran je kroz nekoliko razina zakonske regulative: Zakon o proračunu, Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za proračunsku godinu, Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

Obveznici primjene računovodstva proračuna su:

- državni proračun
- proračuni jedinica lokalne samouprave i uprave
- izvanproračunski fondovi
- tijela državne uprave i državne vlasti
- tijela jedinica lokalne uprave i samouprave
- druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće ili izdaci osiguravaju u proračunu i proračunima jedinica lokalne samouprave i uprave.²⁴

Računovodstvo proračuna se bavi:

- razvojem općeprihvaćenih računovodstvenih standarda za državni sektor
- definiranjem strukture računovodstvenih informacija s ciljem da se zadovolje potrebe eksternih korisnika, ali i javnog menadžmenta
- iznalaženjem efikasnih tehnika kontrole financijskog menadžmenta.²⁵

²³ Ibid.

²⁴ Keser, J. i suradnici (2000): Sustav proračuna: računovodstvo, financije, revizija, porezi, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb. str. 23.

²⁵ Ibid.

3. SPECIFIČNOSTI PLANIRANJA IZVRŠAVANJA PRORAČUNA NA PRIMJERU GRADA OMIŠA

Odlukom se uređuje način izvršavanja Proračuna Grada Omiša (u daljnjem tekstu: Proračun), upravljanje prihodima, primicima, rashodima, izdacima Proračuna i njihovim izvršavanjem, upravljanje gradskom imovinom i dugovima, davanje jamstava te prava i obveze proračunskih korisnika i ostalih korisnika proračunskih sredstava.

U izvršenju Proračuna primjenjuju se odredbe Zakona o proračunu i Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne samouprave.

Stvarna naplata prihoda nije ograničena procjenom prihoda u Proračunu, a iznosi rashoda i izdataka utvrđeni u Proračunu smatraju se maksimalnim svotama. Stvarni rashodi i izdaci Grada Omiša ne smiju, prema ovome Proračunu, biti veći od 90.883.102,00 kuna.²⁶

Korisnici Proračuna o odobrenim sredstvima bit će obaviješteni putem Službenog glasnika Grada Omiša i nadležnog Odsjeka.²⁷

3.1. Struktura i izvršavanje

Opći dio Proračuna Grada Omiša sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa zaduživanja/financiranja. Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika raspoređenih u tekuće i razvojne programe za tekuću proračunsku godinu prema propisanim klasifikacijama. U Računu prihoda i rashoda iskazani su porezni i neporezni prihodi, primici od gradske imovine te rashodi i izdaci za financiranje javnih potreba Grada Omiša i proračunskih korisnika Grada Omiša, u skladu s zakonskim i drugim propisima. U Računu zaduživanja/financiranja iskazani su izdaci za otplatu kratkoročne pozajmice. Sredstva u Proračunu osiguravaju se korisnicima u njegovom Posebnom dijelu po utvrđenim programima. Proračunska sredstva smiju se koristiti samo za namjene koje su određene Proračunom, i to do visine u Posebnom dijelu.²⁸

²⁶ Grad Omiš (2017): Odluka o izvršenju proračuna Grada Omiša [Internet], raspoloživo na: <http://www.omis.hr/Uredgradona%C4%8Delnika/Prora%C4%8Dun/tabid/130/Default.aspx>, [10.09.2017.]

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

Proračunski korisnici se koriste sredstvima Proračuna u skladu sa svojim godišnjim financijskim planom, koji je usklađen s Posebnim dijelom Proračuna. Smiju preuzimati obveze najviše do visine sredstava osiguranih u dijelu Proračuna po programima. Proračunskim korisnicima doznačuju se sredstva po programima, temeljem stvarno izvršenih obveza, u skladu s raspoloživim sredstvima.

Proračunski korisnici su:

- Dječji vrtić Omiš
- Centar za kulturu Omiš
- Narodna knjižnica Omiš
- Gradski muzej Omiš

Proračunski korisnici ostvaruju prihode od obavljanja poslova vlastite djelatnosti i ostalih poslova koje iskazuju u njihovim financijskim planovima. Vlastiti i ostali prihodi koje proračunski korisnici ostvaruju izvan Proračuna pribrajaju se (konsolidiraju) u Proračunu prilikom financijskog izvješćivanja. Proračunski korisnik na temelju iznosa predviđenih Proračunom obavezan je sastaviti financijski plan za poslovnu godinu po mjesecima. Obvezni su najkasnije do 10. u mjesecu dostaviti Odsjeku za proračun i računovodstvo izvješće o utrošenim sredstvima dodijeljenim za prethodni mjesec. Tijekom mjeseca može se izvršiti naknadna dodjela sredstava temeljem posebnog zahtjeva kojeg odobrava gradonačelnik.

Tijela gradske uprave odgovorna za ostvarenje pojedinih proračunskih prihoda, obavezna su prikupiti planirane svote prihoda sukladno odgovarajućim zakonima i provedbenim propisima. Pogrešno ili više uplaćeni prihodi iz proračuna vraćaju se uplatiteljima na teret tih prihoda. Rješenje o tome donosi nadležni upravni odjel odnosno Odsjek za proračun i računovodstvo pri Uredu gradonačelnika. Korisnicima proračuna ne osiguravaju se sredstva za amortizaciju zgrada i opreme.

U proračunu Grada Omiša osiguravaju se sredstva za isplatu naknada, dnevnica i potpora iz rada i po osnovi rada dužnosnicima i djelatnicima gradskih upravnih tijela i Ureda gradonačelnika temeljem odluke o pravima i obvezama iz rada i po osnovi rada dužnosnika i djelatnika zaposlenih u upravnim tijelima gradske uprave Grada Omiša. Korisnicima gradskog proračuna osiguravaju se sredstva za isplatu naknada, potpora i dnevnica iz rada i po osnovi rada u skladu s njihovim pravilnicima. Ako tijekom godine dođe do neusklađenosti

prihoda-primitaka te rashoda-izdataka u Proračunu, predložiti će se Gradskom vijeću Grada Omiša donošenje izmjena i dopuna Proračuna.²⁹

Gradonačelnik može odobriti preraspodjelu sredstava unutar razdjela kao i između između upravnih odjela, s tim da umanjenje pojedine stavke ne može biti veće od 5%. Iznimno, preraspodjela sredstava na stavkama proračuna može se izvršiti najviše do 15%, ako se time osigurava povećanje sredstava planiranih u proračunu za financiranje projekata koji se sufinanciraju iz sredstava Europske unije, ako to odobri gradonačelnik. O izvršenoj preraspodjeli Gradonačelnik izvješćuje Gradsko vijeće u polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna. Za izvršavanje Proračuna u cijelosti je odgovoran Gradonačelnik. Pročelnici upravnih odjela, u okviru svojih ovlasti, odgovorni su za zakonitu uporabu odobrenih sredstava u svojim razdjelima.

Proračunska zaliha izvršava se temeljem rješenja Gradonačelnika.³⁰ Gradonačelnik donosi odluku o raspoređivanju sredstava za redovno godišnje financiranje političkih stranaka u skladu s posebnim zakonom. Slobodnim novčanim sredstvima na računu Proračuna upravlja Gradonačelnik. Ovlašćuje se Gradonačelnik za plaćanje predujma do iznosa od 20.000,00 kuna (bez PDV-a).. Visina sredstava proračunske zalihe iznosi 170.000,00 kuna. Sredstva proračunske zalihe mogu se koristiti osim za hitne i nepredviđene izdatke i za izvršavanje sudskih odluka (presuda, rješenja, nagodbi i dr.). Sredstva proračunske zalihe ne mogu se koristiti za kreditiranje. O korištenju sredstava proračunske zalihe odlučuje Gradonačelnik Grada Omiša. Gradonačelnik je dužan polugodišnje izvijestiti Gradsko vijeće o korištenju sredstava proračunske zalihe.

Ako se tijekom godine smanji djelokrug i nadležnost korisnika na temelju propisa, što zahtjeva smanjenje sredstava, ili korisnik bude ukinut, neutrošena sredstva za njegove rashode i izdatke usmjeravaju se izmjenama i dopunama Proračuna na korisnika koji preuzima njegove troškove, ili u druge svrhe. Izvještaji o izvršenju Proračuna podnose se Gradskom vijeću u skladu s odredbama Zakona o proračunu polugodišnje i godišnje, odnosno po zahtjevu Gradskog vijeća.³¹

²⁹ Grad Omiš (2016): Proračun Grada Omiša [Internet], raspoloživo na: <http://www.omis.hr/Uredgradonačelnika/Proračun/tabid/130/Default.aspx>, [12.09.2017.]

³⁰ Ibid.

³¹ Grad Omiš (2016): Proračun Grada Omiša [Internet], raspoloživo na: <http://www.omis.hr/Uredgradonačelnika/Proračun/tabid/130/Default.aspx>, [12.09.2017.]

3.2. Upravljanje gradskom imovinom i dugovima

Grad Omiš može stjecati udjele u kapitalu trgovačkih društava bez naknade iz sredstava Proračuna. Kada se sredstva Proračuna koriste za sanaciju, dokapitalizaciju ili kao udio u sredstvima pravne osobe, Grad Omiš postaje suvlasnik imovine u tim pravnim osobama razmjerno uloženim sredstvima. Udjele u kapitalu trgovačkog društva Grad može stjecati prijebojem potraživanja s osnove danih zajmova i plaćenih jamstava, ulaganjem u pokretnine i nekretnine te zamjenom dionica i udjela. Grad se može dugoročno zadužiti uzimanjem kredita na tržištu novca i kapitala samo za kapitalne projekte koji se financiraju iz Proračuna. Zaduživanje potvrđuje Gradsko vijeće uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Ugovor o zaduživanju sklapa Gradonačelnik. Suglasnost je obvezni prilog ugovora o zaduživanju. Trgovačko društvo i javna ustanova kojih je osnivač i većinski vlasnik Grad Omiš mogu se zaduživati samo uz suglasnost osnivača. Grad je dužan izvijestiti Ministarstvo financija o danim jamstvima u roku od 30 dana nakon danog jamstva i obavezno do 31. prosinca 2016. godine.³²

3.3. Metodologija izrade proračuna jedinica lokalne samouprave

Metodologija za izradu prijedloga financijskog plana, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba Zakona i to Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10 i 120/13) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14 i 115/15).

Proračun jedinice lokalne samouprave sastoji se, sukladno članku 16. Zakona o proračunu, od općeg i posebnog dijela za 2017. godinu, projekcija za 2018. i 2019. godinu te plana razvojnih programa. Opći dio proračuna predstavlja iskaz prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po ekonomskoj klasifikaciji. Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika iskazanih prema organizacijskoj, programskoj i ekonomskoj klasifikaciji.

Prema članku 17. Zakona o proračunu, financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Financijski plan proračunskog korisnika mora obuhvatiti sve izvore financiranja, što proizlazi iz članka 29. Zakona o proračunu.

³² Ibid.

Planovi razvojnih programa predstavljaju strateško-planski dokument koji predstavlja dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Tablica 1: Procjena najznačajnijih prihoda i primitaka proračuna Grada Omiša u razdoblju od 2016. do 2019. godine:

	Plan 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.
(u tis. kuna)	1	2	3	4
Ukupni prihodi	116.967	85.306	66.696	66.696
Prihodi od poreza	25.276	23.930	24.000	24.000
Pomoći	24.236	28.826	10.277	10.277
Prihodi od imovine	8.901	9.201	8.901	8.901
Prihodi od pristojbi i naknada	16.123	16.322	16.673	16.673
Prihodi od naplateparkinga i	4.359	4.549	4.546	4.546
Prihodi od prodajenefin. imovine	37.978	2.200	2.200	2.200
Ostalo	100	280	100	100
Višak prihoda iz prethodne godine	0	6.635	0	0

Izvor: Izrada autora prema internoj dokumentaciji Grada Omiša

Tablica 2: Procjena najznačajnijih rashoda i izdataka proračuna Grada Omiša u razdoblju od 2016. do 2019. godine:

	Plan 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.
(u tis. kuna)	1	2	3	4
Ukupnirashodi i izdaci	101.946	91.941	66.696	66.696
Rashodi za zaposlene	13.695	14.670	14.759	14.759
Materijalni rashodi	23.220	27.175	22.250	22.250
Financijski rashodi	572	476	460	460
Subvencije	1.020	1.210	1.020	1.020
Pomoći unutar općeg proračuna	184	125	60	60
Naknade građanima	2.237	2.237	2.237	2.237
Ostali rashodi	9.338	8.408	10.363	10.363
Rashodi za nabavu nefinanc.	48.680	37.640	15.547	15.547
Izdaci za financ. imovinu i otpl.	3.000	0	0	0

Izvor: Izrada autor prema internoj dokumentaciji Grada Omiša

Upravni odjeli Grada Omiša će prijedloge za proračun utvrditi do iznosa proračuna iz 2016. godine u suradnji s gradonačelnikom i Odsjekom za proračun i računovodstvo.

3.4. Metodologija izrade prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika

Proračunski korisnici (upravni odjeli i korisnici za koje su oni nadležni) obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu i pridržavati se Uputa. Svoje financijske planove proračunski korisnici dostavljaju jedinici čiji su korisnici odnosno nadležnom upravnom tijelu. Za proračunske korisnike u sklopu funkcija koje se decentraliziraju detaljnije informacije o dostavi financijskih planova dane su u Uputi. Pitanje nadležnosti, kao i popis proračunskih korisnika (korisnici proračuna), uređeno je Registrom proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika za 2012. objavljen je u Podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika za 2012. godinu (Nar. nov., br. 59/11.). Svaki korisnik obavezan je, kako je već istaknuto, izraditi i dostaviti korisnicima iz svoje nadležnosti upute o načinu i rokovima izrade i dostave financijskih planova.

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun korisnika ili podmirivanje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.³³

Svi proračunski korisnici Grada Omiša obvezni su izraditi prijedlog financijskog plana za 2017. godinu i procjene za razdoblje 2018.-2019. godine. Pritom koristiti sve detaljne stručne naputke iz Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2017.-2019. koje je objavilo Ministarstvo financija.

U financijskom planu se iskazuju svi prihodi i primici, rashodi i izdaci pojedinog korisnika. U financijskom planu se iskazuje i rezultat poslovanja iz prethodnog razdoblja odnosno predviđeni manjak odnosno višak prihoda. Financijski plan treba biti uravnotežen.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika proračuna Grada Omiša za razdoblje 2017.-2019. godine sadrži prema Zakonu o proračunu:

- procjenu prihoda i primitaka iskazanu po vrstama za 2017., 2018. i 2019. godinu

³³ Jakir-Bajo, I., Maletić, I. (2011): Priprema lokalnih i područnih proračuna za razdoblje 2012. – 2014., Računovodstvo, revizija i financije, (10). str 11

- plan rashoda i izdataka za 2017., 2018. i 2019. godinu, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i
- obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Prihodi i primitci, rashodi i izdaci planiraju se na razini odjeljka i osnovnog računa (četvrta razina) za 2017. godinu a za 2018. i 2019. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana) te ih tako razrađene dostavljaju nadležnom upravnom odjelu.

Upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo korisnika obvezno je usvojiti financijski plan korisnika na razini podskupine za 2017. godinu a na razini skupine za 2018. i 2019. godinu najkasnije do 31. prosinca 2016. godine.

Model financijskog plana proračunskog korisnika dan je na mrežnim stranicama Ministarstva financija RH, a sastoji se od Općeg dijela, Plana prihoda i primitaka te Plana rashoda i izdataka. Kod izrade financijskog plana, proračunski korisnici Grada Omiša dodaju razinu odjeljka (četvrta razina računskog plana).

U obrazloženju financijskog plana najčešće se koriste dvije vrste pokazatelja: pokazatelji učinka i pokazatelji rezultata.

Proračunski korisnici moraju samostalno utvrditi pokazatelje rezultata te utvrditi polazne i ciljane vrijednosti za ovo plansko razdoblje.

Tablica 3: Prijedlog visine financijskog plana po proračunskom korisniku – limiti proračunskih sredstava

Korisnik \ godina	2016.	2017.		2018.		2019.	
(u tis. kn)		1. limit	2. limit	1. limit	2. limit	1. limit	2. limit
Dječji vrtić Omiš	9.226	9.050	360	9.050	50	9.100	50
Narodna knjižnica Omiš	710	740	10	740	10	740	10
Gradski muzej Omiš	717	710	30	710	30	710	0
Centar za kulturu Omiš	833	780	100	780	50	780	20

Izvor: Izrada autora prema internoj dokumentaciji Grada Omiša

Tablica 4: Prijedlog visine financijskog plana upravnih odjela Grada Omiša – limiti proračunskih sredstava

Korisnik \ godina	Plan 2016.	Plan 2017.	Plan 2018.	Plan 2019.
(u tis. kn)				
GRAD OMIŠ UKUPNO	101.946	91.941	66.696	66.696
URED GRADONAČELNIKA	14.188	12.418	11.253	11.253
UO ZA KOMUNALNO STAMBENU DJELATNOST, UREĐENJE PROSTORA I ZAŠTITU OKOLIŠA	59.837	52.323	28.715	28.715
UO ZA GOSPODARSTVO I DRUŠTVENE DJELATNOSTI	22.870	22.616	23.074	23.074
VLASTITI POGON	5.051	4.585	3.654	3.654

Izvor: Izrada autora prema internoj dokumentaciji Grada Omiša

Prijedlogom visine financijskog plana korisnika proračuna Grada Omiša planirana su sredstva za provedbu postojećih redovnih programa odnosno aktivnosti određenog korisnika (plaće, materijalni troškovi i uobičajene manje aktivnosti).

Svaki korisnik će dobiva dodatno obrazloženje, podatke i upute koji su potrebni pri izradi plana. Šifre i nazivi programa, aktivnosti i projekata potrebni pri izradi plana prilog su ovih Uputa.

3.5. Rokovi izrade planova proračunskih korisnika i proračuna grada omiša za 2017. godinu

Korisnici proračuna Grada Omiša obvezni su dostaviti usklađeni prijedlog financijskog plana nadležnom upravnom odjelu najkasnije do 14. listopada 2016. godine. Nadležni upravni odjeli dužni su konsolidirati planove proračunskih korisnika te prijedlog za proračun, uključujući i razvojne programe, dostaviti Upravnom odjelu za proračun i financije najkasnije do 30. listopada 2016. godine. Odsjek za proračun i računovodstvo izrađuje i dostavlja gradonačelniku nacrt prijedloga proračuna s projekcijama za najkasnije do 10. studenog 2016. godine.

4. PRORAČUN I PRORAČUNSKI PROCESI

Grad Omiš se nije zaduživao niti uzimao kratkoročne pozajmice u 2017. godini, te nema nikakvih obveza po kreditima ili pozajmicama iz prijašnjih godina.

4.1. Izvještaj o danim jamstvima, izdacima po danim jamstvima i izvanbilančnoj evidenciji

Grad Omiš nije davao jamstva u 2017. godini, niti je bilo izdataka pa danim jamstvima.

4.2. Izvještaj o korištenju proračunske zalihe

Gradonačelnik, u skladu s člankom 56. Zakona o proračunu, raspolaže sredstvima proračunske pričuve do najviše 0,5% planiranih proračunskih prihoda bez primitaka.

Plan proračunske pričuve Grada Omiša za 2017. godinu iznosi 170.000,00 kuna.

Gradonačelnik Grada Omiša u prvoj polovini 2017. godine odobrio je korištenje proračunske pričuve u iznosu od 56.352,80 kuna i to za slijedeće namjene:

Tablica 5: Korisnici proračunskih zaliha

Redni broj	Datum isplate	Korisnik	Namjena korištenja	Iznos
1.	30. 03. 2017.	HEP Elektra d.o.o.	Račun za struju potrošenu u objektu u posjedu Grada Omiša Aktivnost A101003 Gradska uprava, stručni i tehnički poslovi Konto 3223 - Energija	1.042,75 kn
2.	4. 05. 2017.	Udruga roditelja djece i odraslih s posebnim potrebama „Prijatelj“	Donacija u svrhu adaptacije prostora za rad udruge Aktivnost A314001 Potpore i pomoći pojedincima, udrugama i organizacijama Konto 3811 – Tekuće donacije u novcu	30.000,00 kn
3.	8. 05. 2017.	Kvantumtim d.o.o.	Sitni inventar u svrhu opremanja čekaonice u Domu zdravlja Omiš Aktivnost A316002 Potpore i pomoći pojedincima, obiteljima i udrugama Konto 3722 – Naknade građanima i kućanstvima u naravi	8.901,91 kn

4.	8. 05. 2017.	Ante Skender iz Dugog Rata	Šteta na automobilu od udarca kontejnera uslijed nevremena Aktivnost A101003 Gradska uprava, stručni i tehnički poslovi Konto 3299 – Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	1.443,75 kn
5.	9. 05. 2017.	Drveni centar Umac d.o.o.	Građevinski materijal za opremanje čekaonice u Domu zdravlja Omiš Aktivnost A316002 Potpore i pomoći pojedincima, obiteljima i udrugama Konto 3722 – Naknade građanima i kućanstvima u naravi	6.500,01 kn
6.	9. 05. 2017.	Zlatna rijeka-Obrt za usluge prijevoza	Usluga prijevoza opreme za potrebe zaštite i spašavanja (iz robnih rezervi) na relaciji Ozalj – Omiš Aktivnost A101003 Gradska uprava, stručni i tehnički poslovi Konto 3231 – Usluge telefona, pošte i prijevoza	5.250,00 kn
7.	31.5. 2017.	HEP Elektra d.o.o.	Račun za struju potrošenu u objektu u posjedu Grada Omiša Aktivnost A101003 Gradska uprava, stručni i tehnički poslovi Konto 3223 - Energija	2.476,88 kn
8.	21. 6. 2017.	Lovrinac d.o.o.	Usluga prijevoznika pokojnika do groblja Aktivnost A101003 Gradska uprava, stručni i tehnički poslovi Konto 3224 – Komunalne usluge	737,50 kn
UKUPNO				56.352,80 kn

Izvor: Interna dokumentacija Grada Omiša

4.3. Obrazloženje prihoda/primitaka i rashoda/izdataka

Proračun Grada Omiša je konsolidirani proračun, koji uz prihode/primitke i rashode/izdatke Grada Omiša uključuje prihode i rashode ustanova uključenih u gradsku riznicu a to su Dječji vrtić Omiš, Narodna knjižnica Omiš, Centar za kulturu Omiš i Gradski muzej Omiš.

U skladu s ovlastima iz članka 46. Zakona o proračunu (NN RH 87/08, 136/12 i 15/15), gradonačelnik Grada Omiša donio je Odluku o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Omiša za 2017. godinu 30. lipnja 2017. godine.

4.4. Usporedba sa planom primitaka

Tablica 6: Plan primitaka Grada Omiša za 2017. godinu.

BROJ KONTA	VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	RAZLIKA	INDEKS
	SVEUKUPNO PRIHODI	97.754.570,00	37.143.768,38	60.610.801,62	38,00
6	Prihodi poslovanja	86.584.570,00	33.895.922,93	52.688.647,07	39,15
61	Prihodi od poreza	24.430.000,00	11.857.656,23	12.572.343,77	48,54
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	31.671.000,00	9.534.167,47	22.136.832,53	30,10
64	Prihodi od imovine	9.214.372,00	4.428.372,43	4.785.999,57	48,06
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	16.298.294,00	5.882.280,97	10.416.013,03	36,09
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	4.665.904,00	1.824.409,66	2.841.494,34	39,10
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	305.000,00	369.036,17	-64.036,17	121,00
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	5.900.000,00	3.247.845,45	2.652.154,55	55,05
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	5.900.000,00	3.247.845,45	2.652.154,55	55,05
9	Vlastiti izvori	5.270.000,00	0,00	5.270.000,00	0,00
92	Rezultat poslovanja	5.270.000,00	0,00	5.270.000,00	0,00

Slika 1: Plan primitaka Grada Omiša za 2017. godinu.

Izvor: Proračun Grada Omiša

U odnosu na godišnji plan, ostvarenje prihoda konsolidiranog proračuna Grada Omiša u prvoj polovini 2017. godine iznosilo je 38%.

U dijelu prihoda od pomoći iz državnog odnosno županijskog proračuna, ostvaren je prihod od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 7.285.887,41 kuna, a to je 38,5% od ukupno planiranih 20.530.000,00 kuna, u svrhu sanacije stijenske mase iznad Omiša koja predstavlja potencijalnu opasnost za građane i imovinu.

Supina konta 64 odnosi se na prihode iznajmljivanja imovine, elektroprivrednu rentu, prihod od legalizacije zgrada i koncesije.

Skupina konta 65 odnosi se na naplatu komunalne naknade, boravišne pristojbe i komunalnog doprinosa.

Prihodi skupine 66 odnose se na naplatu parkinga i prihod od ulaznica na tvrđavu Mirabela.

Prihodi skupine 68 odnose se na naplatu gradskih novčanih kazni od strane prometnog redarstva.

Prihod od prodaje gradske imovine (skupine konta 71 i 72) odnose se na obročnu prodaju stanova sa stanarskim pravom, prodaju rezerviranog dijela male sportske dvorane te prodaju grobnih mjesta.

Prodaja rezerviranog dijela (10%) sportske dvorane na Ribnjaku nije realizirana u 2016. godini kako je planirano. Uplata 2,7 milijuna kuna realizirana je prvog radnog dana 2017. godine.

4.5. Usporedba sa planom rashoda

BROJ KONTA	VRSTA RASHODA / IZDATAKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	RAZLIKA	INDEKS
	SVEUKUPNO RASHODI / IZDACI	97.754.570,00	35.887.259,87	61.867.310,13	36,71
3	Rashodi poslovanja	55.245.176,00	23.242.020,00	32.003.156,00	42,07
31	Rashodi za zaposlene	14.726.906,00	6.557.667,91	8.169.238,09	44,53
32	Materijalni rashodi	27.308.270,00	11.345.491,77	15.962.778,23	41,55
34	Financijski rashodi	381.940,00	184.481,79	197.458,21	48,30
35	Subvencije	1.210.000,00	426.000,00	784.000,00	35,21
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	125.000,00	0,00	125.000,00	0,00
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.491.560,00	948.946,10	1.542.613,90	38,09
38	Ostali rashodi	9.001.500,00	3.779.432,43	5.222.067,57	41,99
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	42.509.394,00	12.645.239,87	29.864.154,13	29,75
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	1.150.000,00	203.800,00	946.200,00	17,72
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.619.394,00	396.371,05	2.223.022,95	15,13
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	38.740.000,00	12.045.068,82	26.694.931,18	31,09

Slika 2: Plan rashoda Grada Omiša za 2017. godinu

Izvor: Proračun Grada Omiša

Skupina konta 36 odnosi se na sufinanciranje županijskih projekata (podmiru dugovanja iz prijašnjih godina) i to projekta Poduzetnik i projekta razvitka poljoprivrede i agroturizma u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Skupina konta 45 najvećim dijelom se odnosi na situiranje građevinskih radova na sanaciji stijenske mase iznad Omiša.

4.6. Rezultat poslovanja

U prvoj polovini 2017. godine prihodi konsolidiranog proračuna Grada Omiša bili su veći od rashoda/izdataka za 1.376.645,72 kune. Kako se u 2017. godinu donio manjak konsolidiranog proračuna u iznosu od 2.025.293,00 kuna, viškom ostvarenim u prvom polugodištu 2017. godine smanjen je doneseni manjak te na dan 30. 6. 2017. godine manjak konsolidiranog proračuna iznosi 648.647,28 kuna.³⁴

³⁴ Grad Omiš (2017): Odluka o izvršenju proračuna Grada Omiša [Internet], raspoloživo na: <http://www.omis.hr/Uredgradona%C4%8Delnika/Prora%C4%8Dun/tabid/130/Default.aspx>, [10.09.2017.]

5. ZAKLJUČAK

Programski proračun neće sam po sebi donijeti nedostajuća sredstva, ali predstavlja dobar alat za financiranje projekata, za upravljanje, i postizanje razvojnih rezultata na lokalnoj razini.

Lokalne jedinice izložene su izazovima kao uvođenje dugoročnog strateškog planiranja, uvođenje pametne specijalizacije regija, osiguranje dobro pripremljenih projekata - započeti s pripremom što prije, osiguranje proračunskih sredstava – sufinanciranje, ispunjenje svih preduvjeta za provedbu projekata (imovinsko-pravni odnosi, dozvole, planovi...), jačanje vlastitih kapaciteta za pripremu i provedbu projekata, sustavno informiranje i educiranje svih potencijalnih radnika na projektima.

Grad Omiš ima velike mogućnosti napredovanja, praćenjem proračuna, kao osnovnog programa svakog grada i ne odstupanjem od njega, te također vraćanjem duga nastalog prijašnjih godina, svijetla budućnost je pred Gradom Omišom. Mnogi projekti koji bi se trebali započeti raditi u idućih par godina kao izgradnja Gradske luke i srednje škole, uz projekte koji su napravljeni zadnjih godina kao Gradska dvorana, Omiš postaje grad s budućnosti.

LITERATURA

1. Antunović, Ž., Domazet, T., Vašiček, D. (1996): Sustav financija i računovodstva proračuna, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
2. Grad Omiš (2016): Proračun Grada Omiša [Internet], raspoloživo na: <http://www.omis.hr/Uredgradonačelnika/Proračun/tabid/130/Default.aspx>, [12.09.2017.]
3. Grad Omiš (2017): Odluka o izvršenju proračuna Grada Omiša [Internet], raspoloživo na: <http://www.omis.hr/Uredgradona%C4%8Delnika/Prora%C4%8Dun/tabid/130/Default.aspx>, [10.09.2017.]
4. Jakir-Bajo, I., Maletić, I. (2011): Priprema lokalnih i područnih proračuna za razdoblje 2012. – 2014., Računovodstvo, revizija i financije, (10), str. 10-20.
5. Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRiF, Zagreb.
6. Keser, J. i suradnici (2000): Sustav proračuna: računovodstvo, financije, revizija, porezi, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
7. Narodne novine (2015): Zakon o proračunu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 15.
8. Ott, K. (2000): Proračunski vodič za građane, Institut za javne financije, Zagreb.
9. Sikirić, S., Sikirić, A. M., Vašiček, D. (2015): Lokalni proračun i programsko planiranje u funkciji financiranja projekata iz EU fondova, *Business Consultant/Poslovni Konsultant*, 7.51.
10. Vidović, J. (2015): Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, Sveučilišni odjel za stručne studije, Split.
11. Zelenika, R. (1998): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka.

SAŽETAK

Ovaj završni rad bavi se primjenom računovodstvenog sustava proračunskih korisnika u području planiranja i izvršavanja proračuna kod jedinica lokalne samouprave. Cilj rada je povezati zakonski okvir računovodstva, planiranja i izvršavanja proračuna sa praktičnom implikacijom i specifičnostima jedinica lokalne samouprave.

Empirijski dio istraživanja obuhvatio je sekundarno istraživanje, a za studiju slučaja odabran je primjer Grada Omiša te je povezan teorijski okvir sa praktičnim primjerom.

Grad Omiš ima velike mogućnosti napredovanja, praćenjem proračuna, kao osnovnog programa svakog grada i ne odstupanjem od njega, te također vraćanjem duga nastalog prijašnjih godina, svijetla budućnost je pred Gradom Omišom. Mnogi projekti koji bi se trebali započeti raditi u idućih par godina kao izgradnja Gradske luke i srednje škole, uz projekte koji su napravljeni zadnjih godina kao Gradska dvorana, Omiš postaje grad s budućnosti.

Ključne riječi: jedinica lokalne samouprave, proračun, računovodstvo proračuna

SUMMARY

This final assignment is about application of the accounting system of budget users in domain of planing and executing the budget at local self-government units. Goal of work is to connect legal framework of accounting, planning and executing the budget with practical implication and specifics of local self-government units.

Empirical part of the research has included secondary research, and for case study is selected example of the town of Omiš and theoretical part is connected with practical example.

Town of Omiš has great opportunities for progress, monitoring the budget, as a basic program of every town and not deviating from it, and also returning debt created in the past years, there is bright future in front of the town of Omiš. Many projects that should start performing in next couple of years like a construction of the city harbor and high school, along with the projects that have been made in recent years like city gym, the town of Omiš is becoming the town with future.

Key words: local self-government unit, budget, budget accounting